

Lasy Państwowe

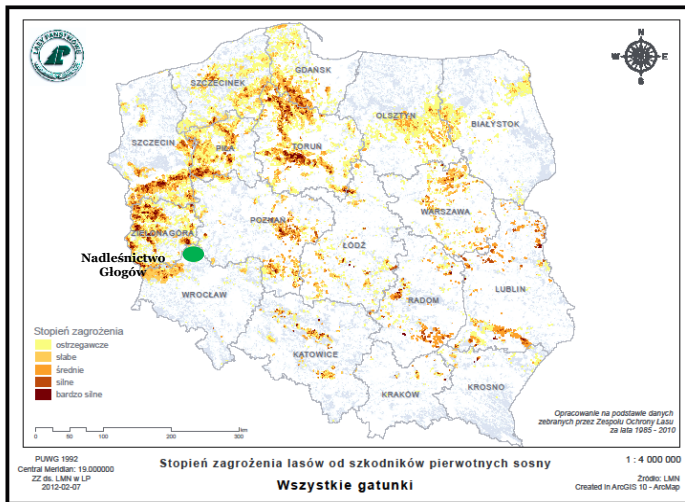
Narada Urzędzeniowa do projektu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Głogów na lata 2027-2036

Wrocław, 15.04.2025 r.

Instrukcja Urządzania Lasu

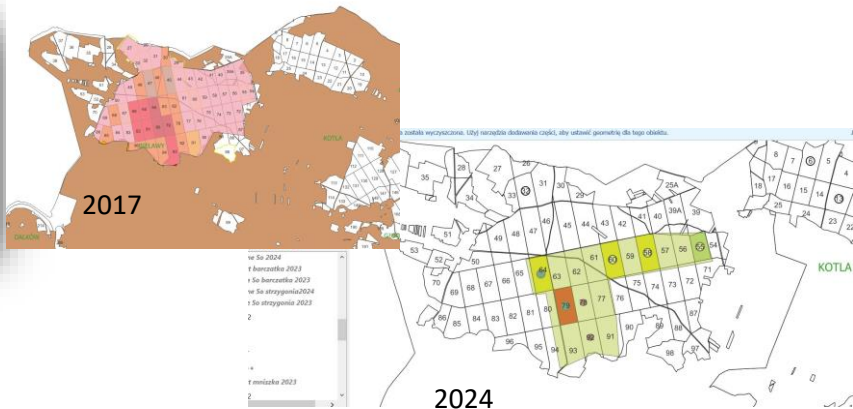
§ 8

4) wystąpienie kierownika ZOL, w formie prezentacji, zawierające informacje z zakresu ochrony lasu, w szczególności z odnotowanymi szkodami spowodowanymi przez czynniki biotyczne i abiotyczne (wiatry, gradobicia, okiść, pożary, jemiołę, owady, patogeny grzybowe, zwierzynę płową itp.) wraz ze wstępną oceną zdrowotności oraz przedstawieniem wykazu drzewostanów do objęcia szczególną uwagą w trakcie taksacji, ze względu na odnotowane uszkodzenia i wpływ na ocenę stabilności drzewostanów nadleśnictwa.

Obszar gradacyjny

Na terenie Nadleśnictwa występuje obszar gradacyjny. Cykliczność powtarzania się gradacji szkodliwych owadów dotyczy przede wszystkim barczatki sosnowki.

W roku 2024 uaktualniono wykaz stałych
Partii Kontrolnych, których wyznaczono w
ilości **63 szt.**

W latach **2017 – 2024** na terenie Nadleśnictwa Głogów stwierdzano wzmożone występowanie 2 podstawowych gatunków owadów zaliczanych do szkodników pierwotnych sosny:

☞ **barczatki sosnowki,**

☞ **brudnicy mniszki, oraz**

gatunku związanego z uprawami i młodnikami sosnowymi:

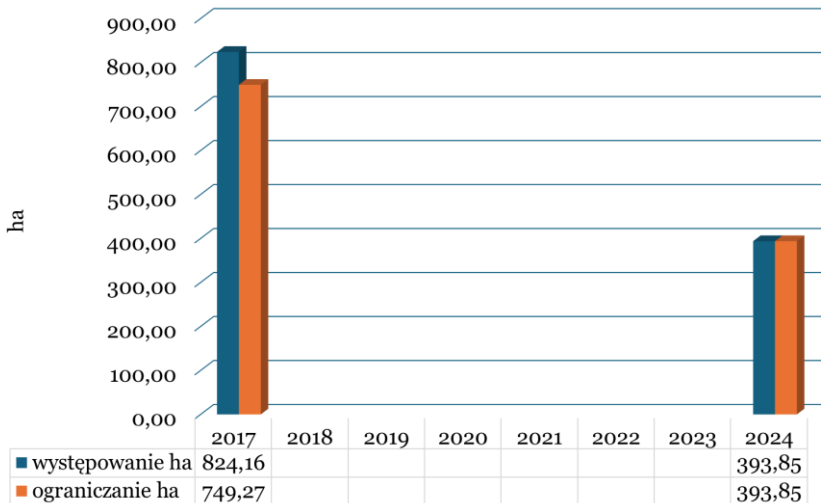
☞ **borecznikowca rudego**

Barczatka sosnówka *Dendrolimus pini* L.

- występowanie w latach: 2017, 2024.

Barczatka sosnówka (*Dendrolimus pini*)

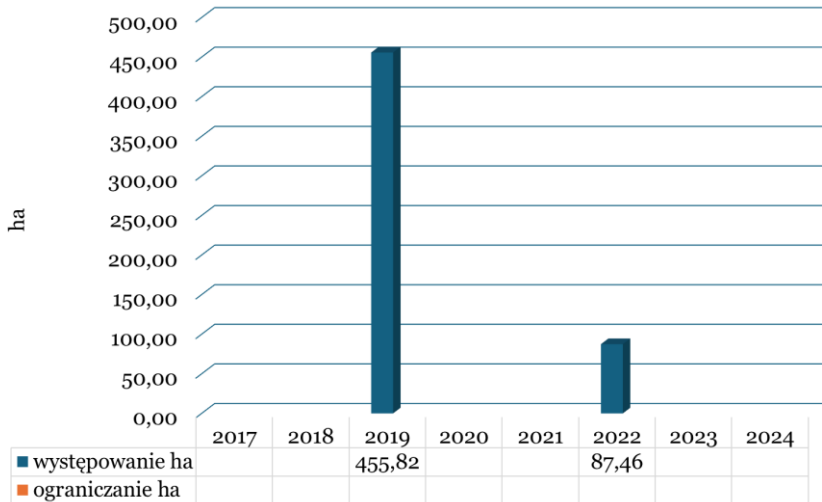

Brudnica mniszka *Lymantria monacha* L.

- występowanie w latach: 2019, 2022.

Brudnica mniszka (*Lymantria monacha*)

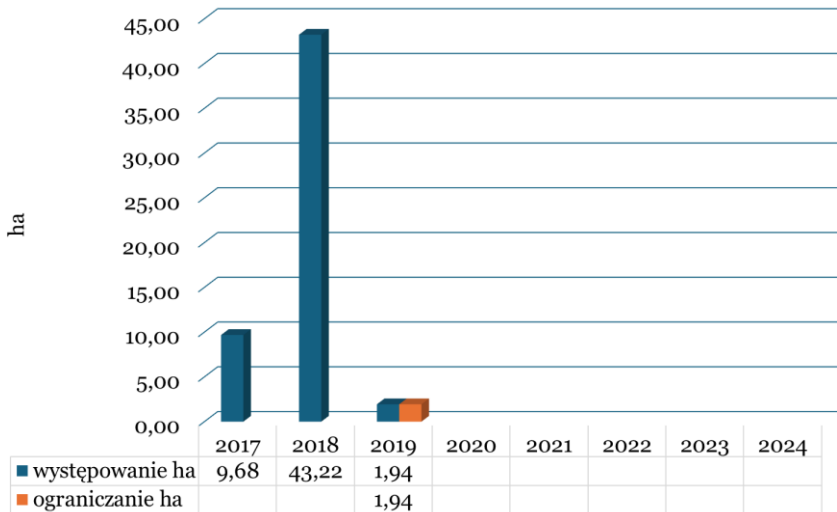

Borecznikowiec rudy *Neodiprion sertifer* Geoffr.

- występowanie w latach: 2017, 2018, 2019.

Borecznikowiec rudy (*Neodiprion sertifer*)

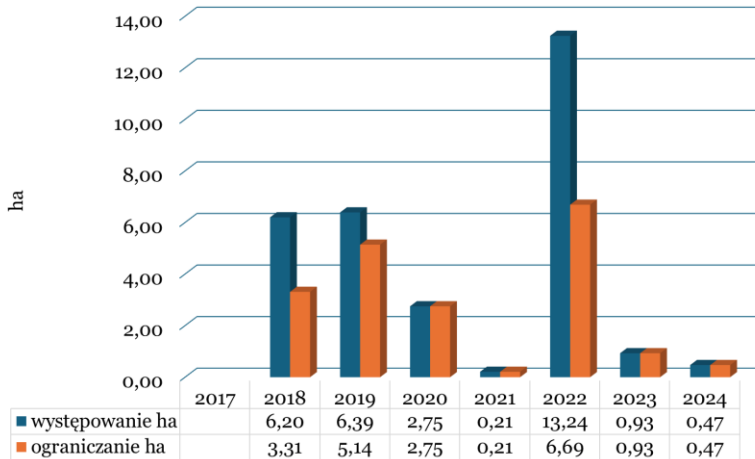
Szkodniki owadzie na gatunkach iglastych:

- ❖ Kornik drukarz: 2018 - 2024 r.
- ❖ Rytownik pospolity: 2019, 2020, 2023 r.
- ❖ Kornik ostrozębny: 2019;
- ❖ Rytownik dwuzębny: 2019 r., 2022 r.
- ❖ Przypłaszczek granatek: 2018-2019 r.
- ❖ Smolik znaczony: 2017-2019, 2022-2024 r.
- ❖ Smolik drągowinowiec: 2018, 2022 r.
- ❖ Choiniek szary: 2019, 2023 r.
- ❖ Żerdzianka sosnówka: 2024 r.
- ❖ Kornik modrzewiowiec: 2019 r., 2022 r.

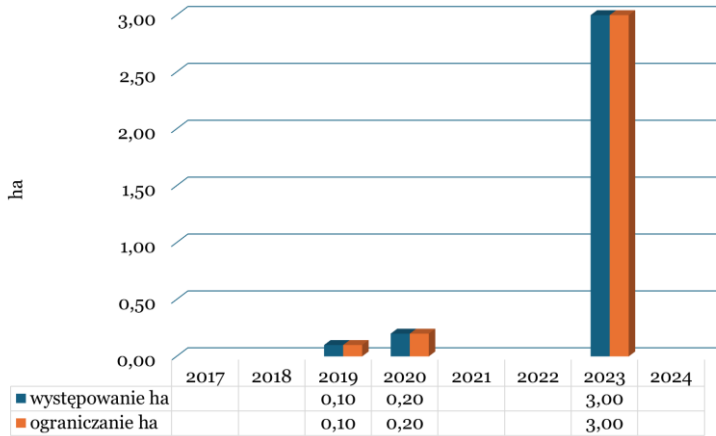
Fot. Gilles San Martin

Kornik drukarz (*Ips typographus*)

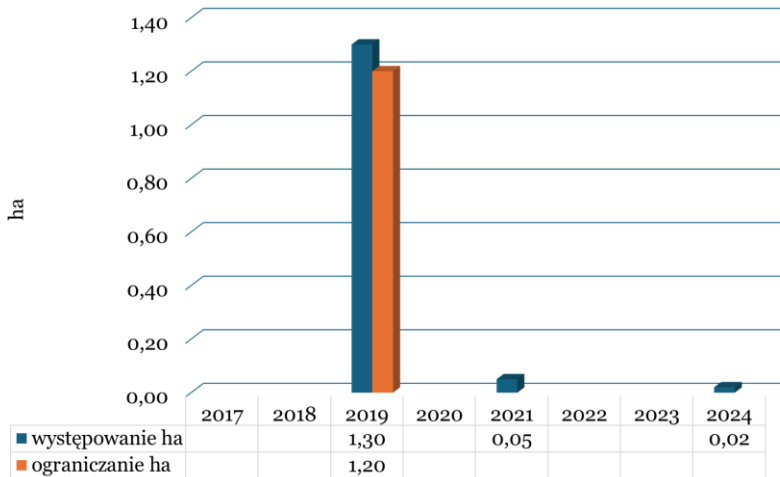

Rytownik pospolity (*Pityogenes chalcographus*)

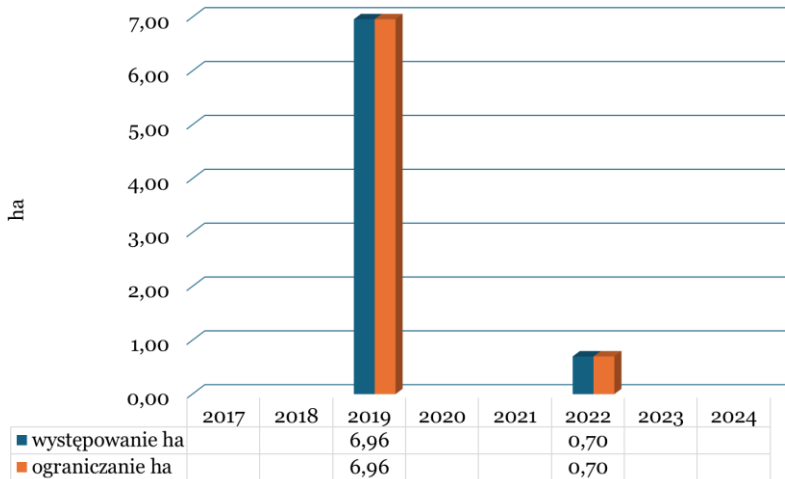
Kornik ostrożebny (*Ips acuminatus*)

Fot. Marek W.Kozłowski

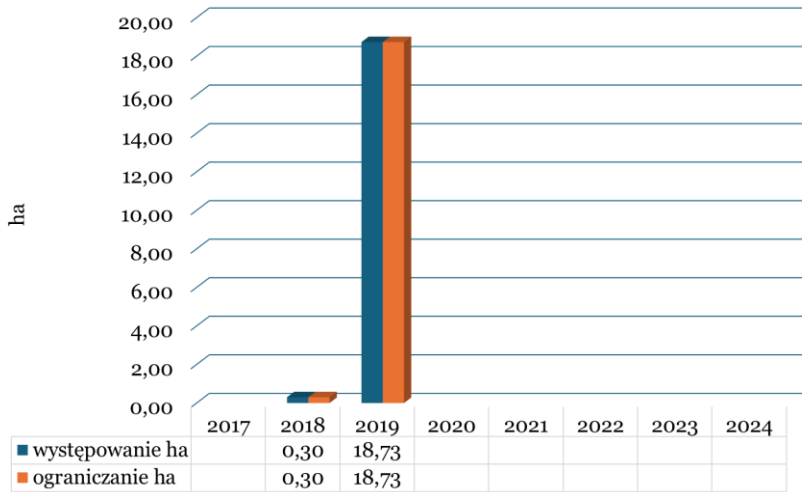

Rytownik dwuzębny (*Pityogenes bidentatus*)

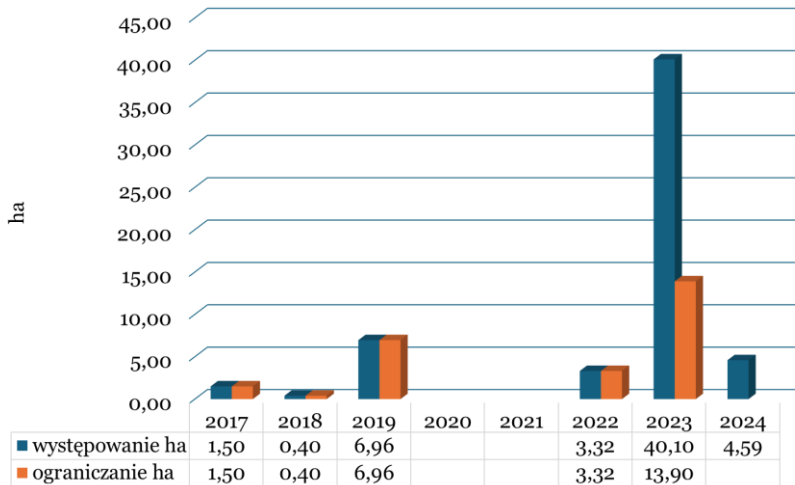
Przyplaszczek granatek (*Phaenops cyanea*)

www.zollodz.lasy.gov.pl

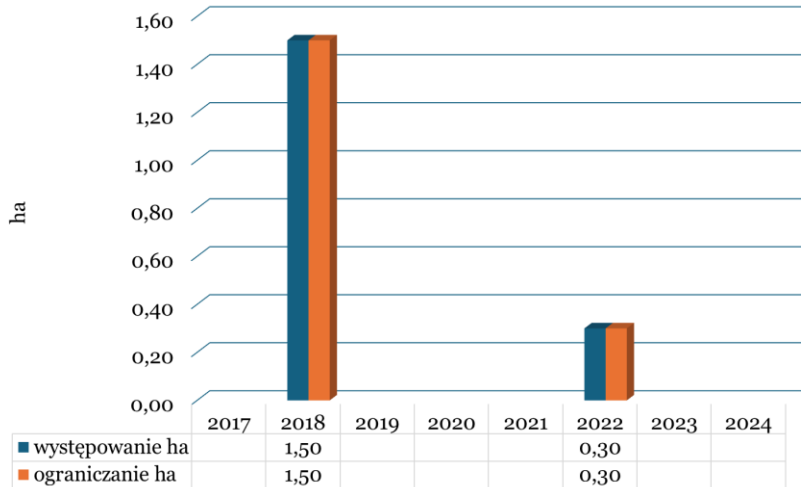
Smolik znaczony (*Pissodes castaneus*)

Fot. Alek Brzozowski

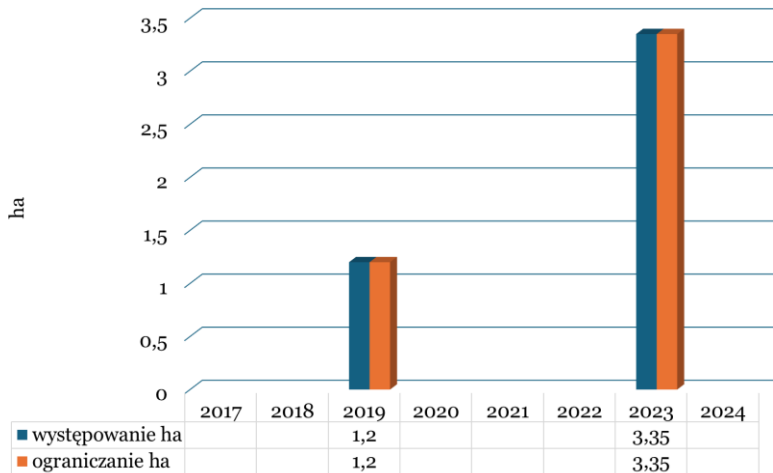
Smolik drągowinowiec (*Pissodes piniphilus*)

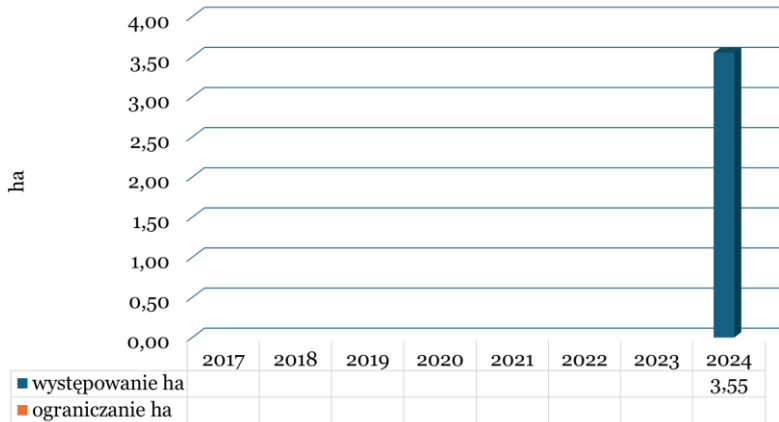
Fot. Ricosz

Choinek szary (*Brachyderes incanus*)

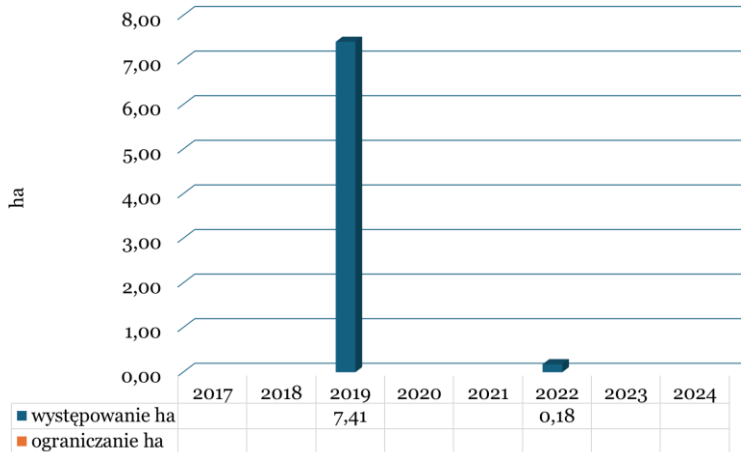

Żerdzianka sosnowa - *Monochamus galloprovincialis*

Kornik modrzewiowiec (*Ips cembrae*)

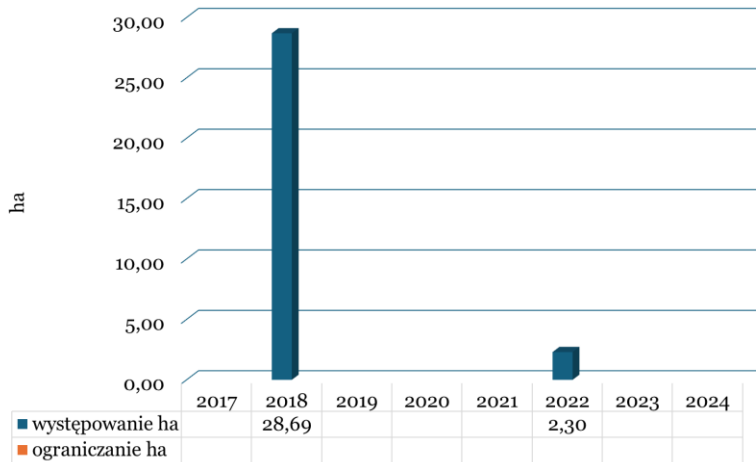

Szkodniki owadzie na gatunkach liściastych:

- ❖ Na terenie Nadleśnictwa Głogów nie odnotowano w ostatnich 8 latach wzmożonego występowania szkodników owadzich na gatunkach liściastych.
- ❖ Zaewidencjonowano szkody od zwójek dębowych (2018 i 2022 r.), jednak miały one charakter incydentalny bez wpływu na stabilność drzewostanów.
- ❖ Odnotowane szkody od opiótków (2018-2019) mogą natomiast wpływać na przeżywalność starszych drzewostanów dębowych.

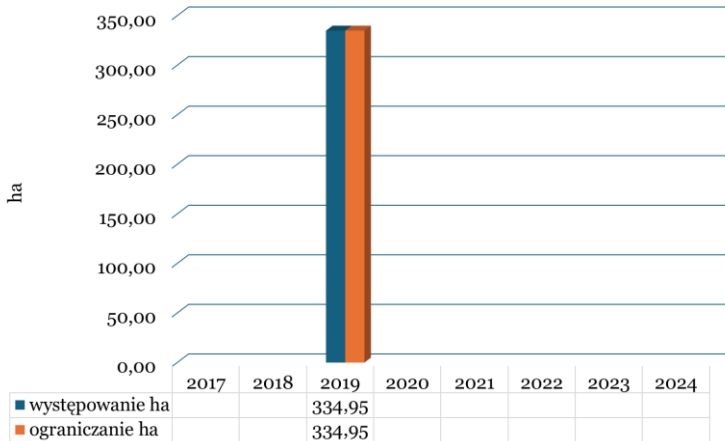
Zwójki dębowe

insektarium.net

Opiętki (*Agrilini*)

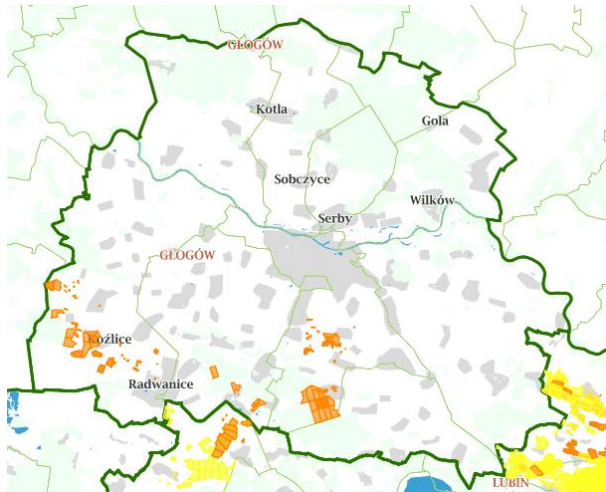

Na terenie Nadleśnictwa Głogów występują na oddziały leśne spełniające kryteria uporczywego pędraczyska.

W roku 2021 przeprowadzono zabiegi agrolotnicze, ograniczające występowanie chrabąszczy.

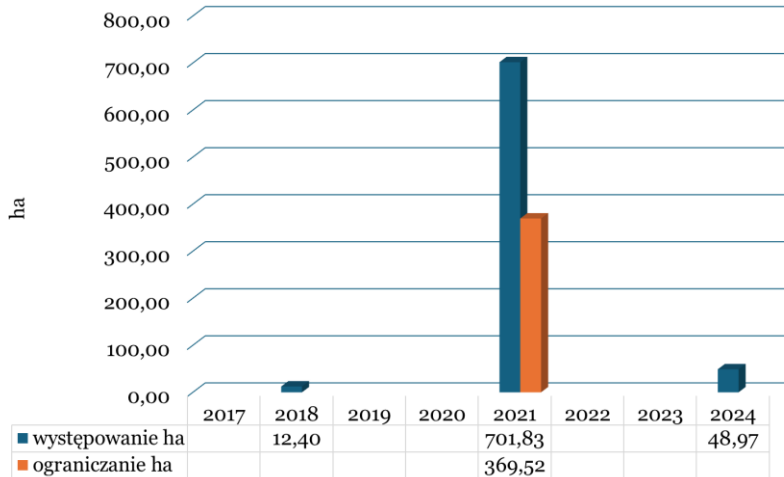
lubaczow.Glogow.lasy.gov.pl

Oddziały leśne spełniające kryteria
uporczywego pędraczyska (chrabąszcz majowy)

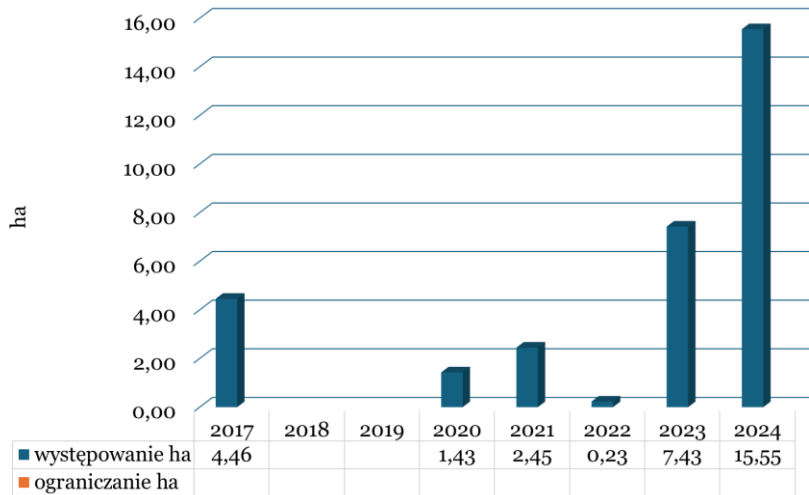

Chrabąszcze - imago

Chrabąszcze - pędraki

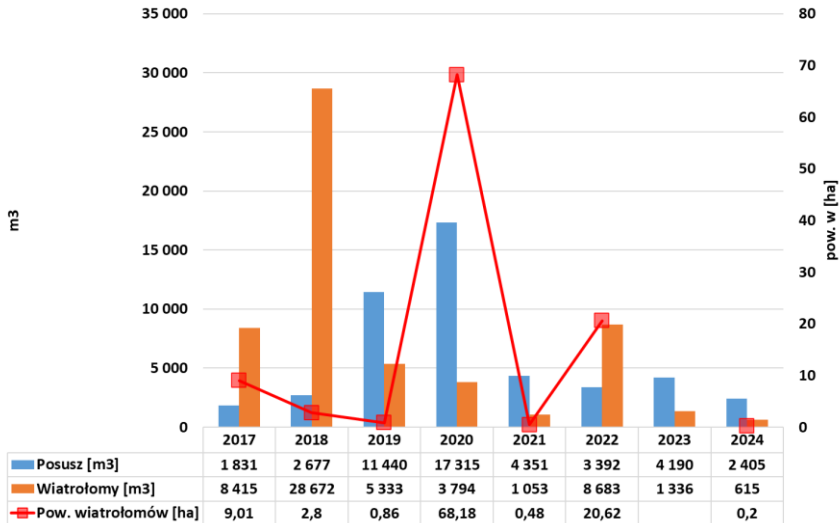

Szkody abiotyczne

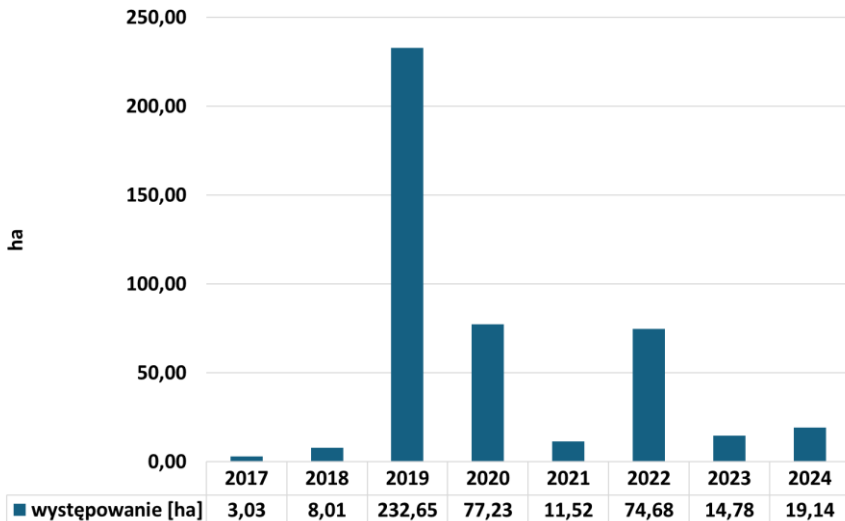
Rodzaj szkód/lata	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podtopienia i zalania	3,95	0,05	0,25	3,00	3,14	0,20	5,13	530,67
Obniżenie poziomu wód,susza	3,03	8,01	232,65	77,23	11,52	74,68	14,78	19,14
Oparzenia, (zgorzel słoneczna), wędnięcie i zamieranie		1,26			1,23	162,18	13,22	5,47
Zmrożenia, zwarzenia		0,30	149,08	37,97			1,58	601,52
Wiatr	9,01	2,80	0,86	68,18	0,48	20,62		0,20
Śnieg					7,98			
Pożar	2,59	0,82	5,62	0,33	0,03	2,73	0,45	0,50
Imisje zanieczyszczeń	0,04	0,25						

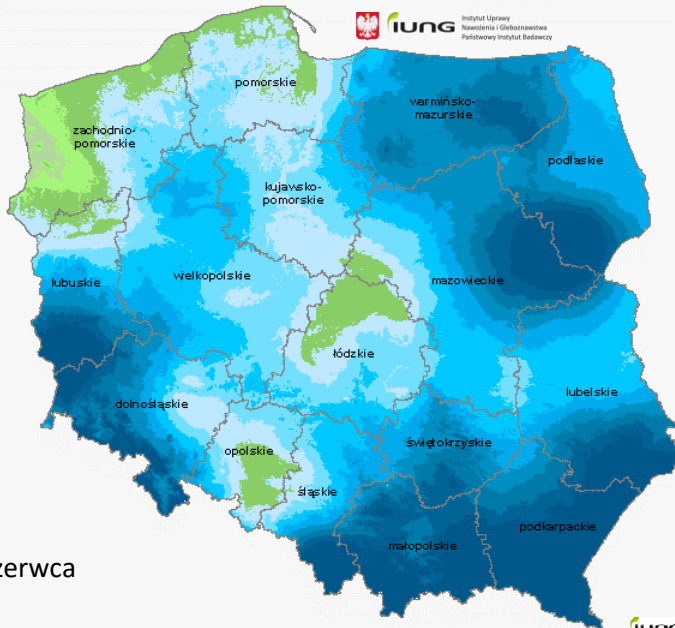

Cięcia sanitarne w Nadleśnictwie Głogów w latach 2017-2024

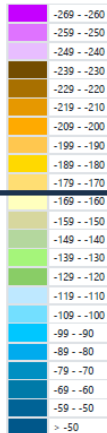

Obniżenie poziomu wód gruntowych, susza

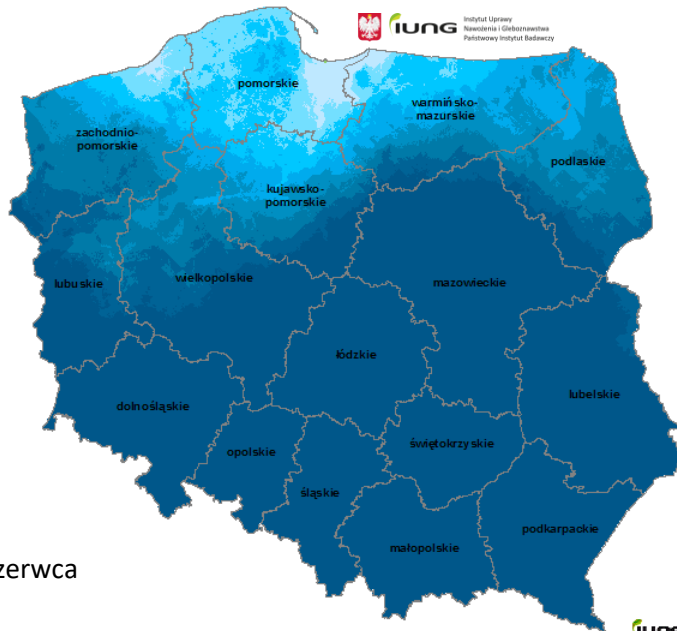
KBW [mm]

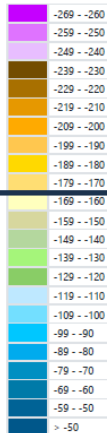
2012

20 kwiecień do 20 czerwca

<https://susza.iung.pulawy.pl/kbw>

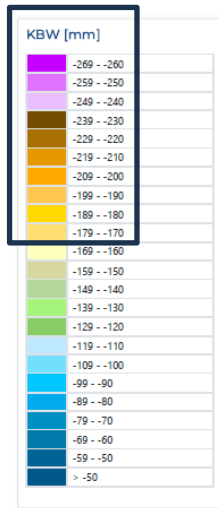
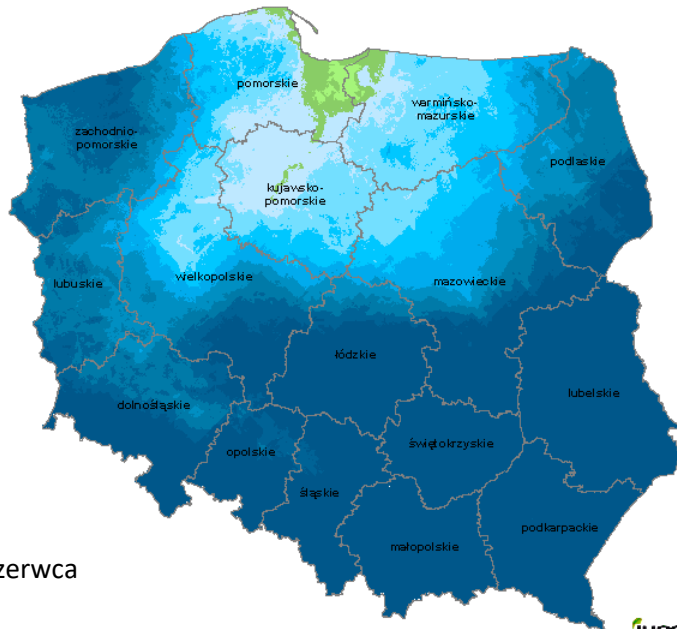
KBW [mm]

2013

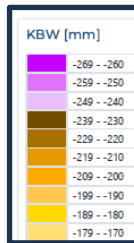
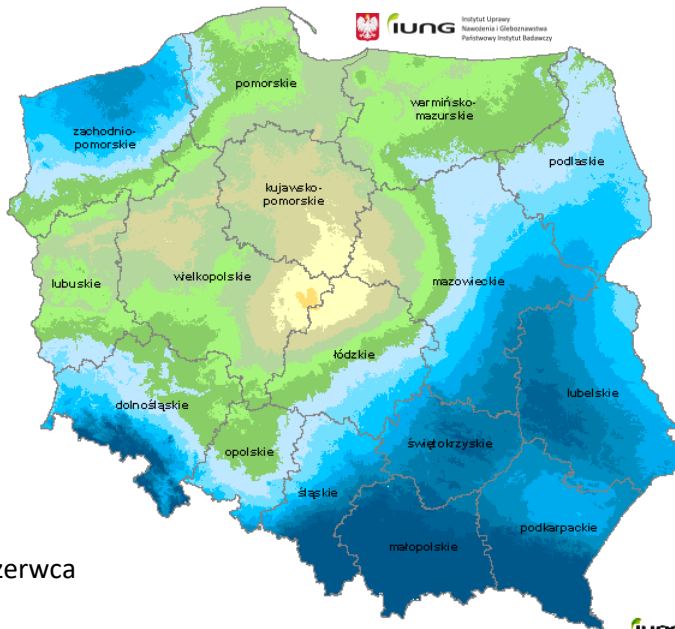
20 kwiecień do 20 czerwca

<https://susza.iung.pulawy.pl/kbw>

2014

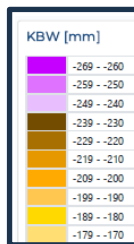
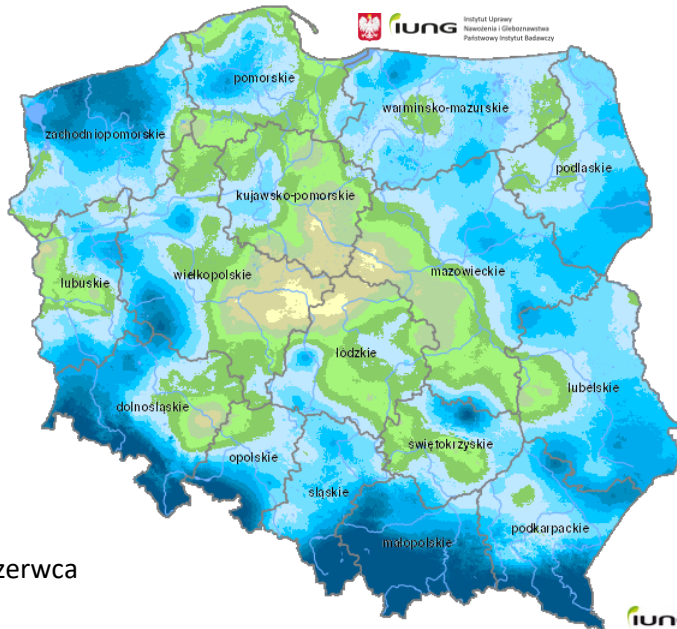
20 kwiecień do 20 czerwca

2015

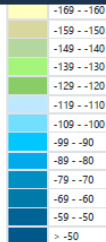
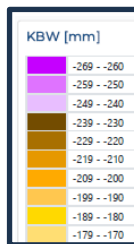
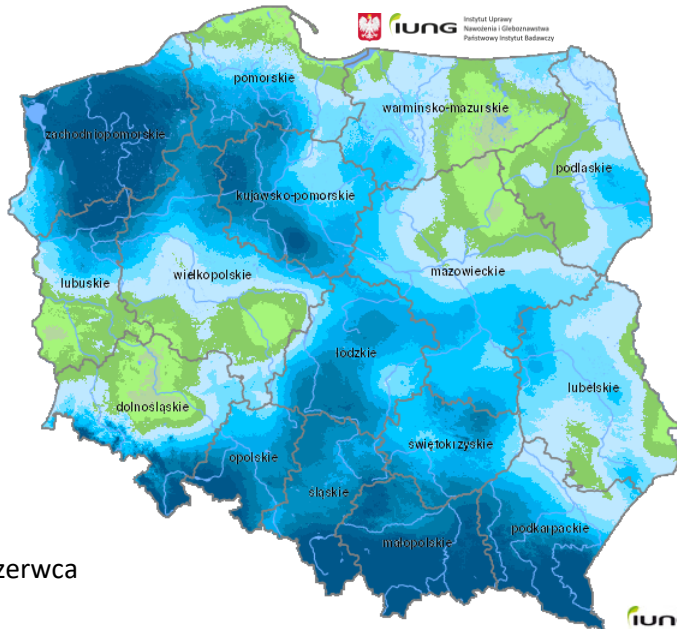
20 kwiecień do 20 czerwca

<https://susza.iung.pulawy.pl/kbw>

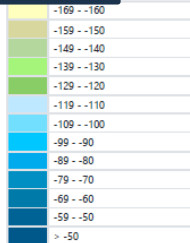
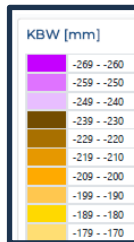
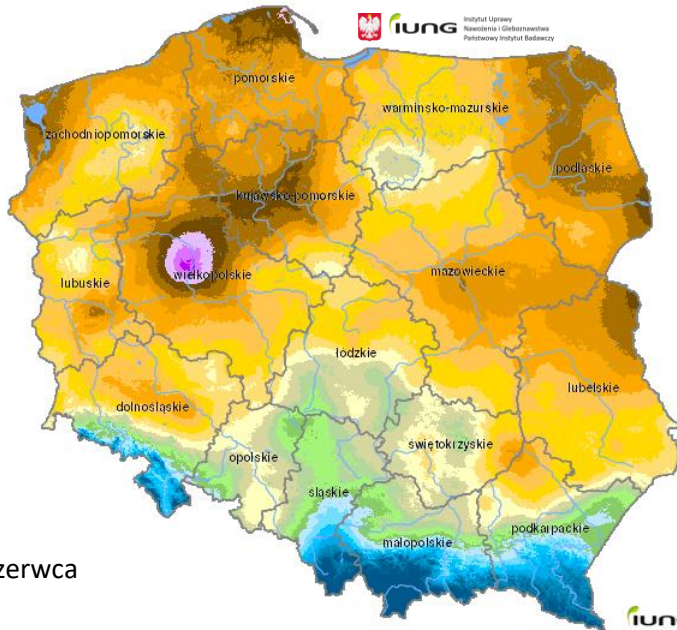
2016

20 kwiecień do 20 czerwca

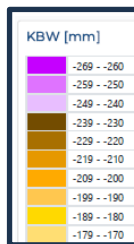
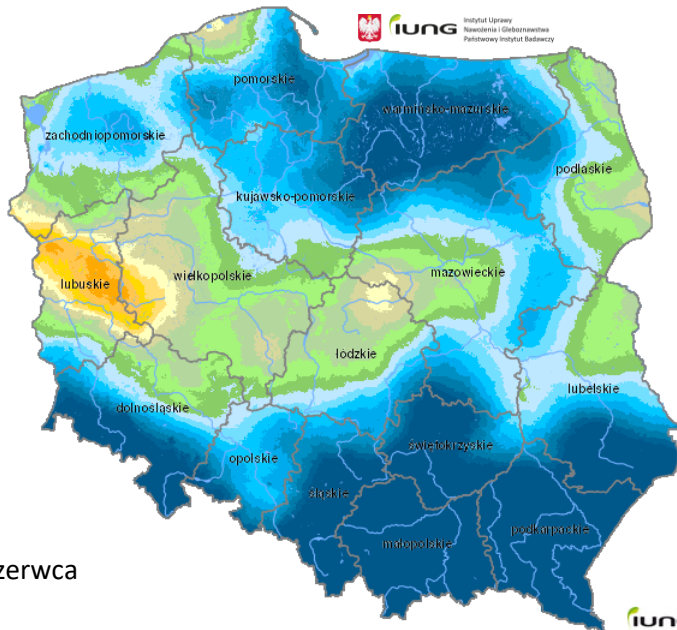
2017

20 kwiecień do 20 czerwca

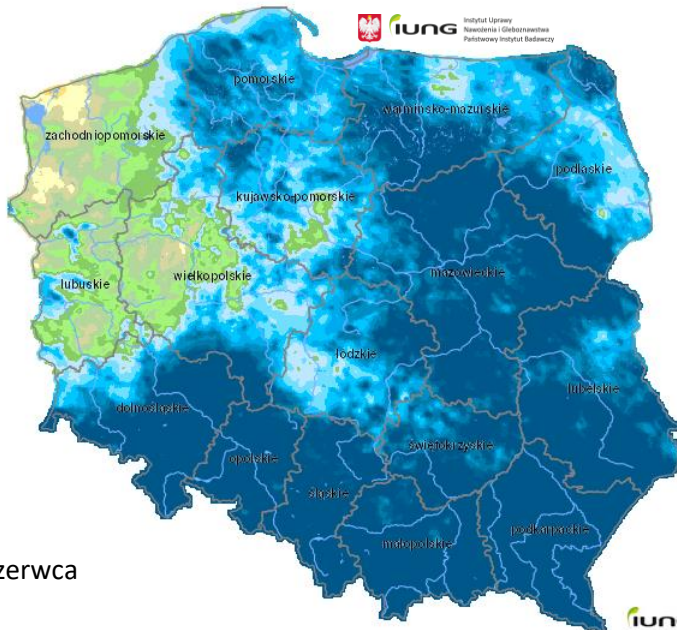
2018

20 kwiecień do 20 czerwca

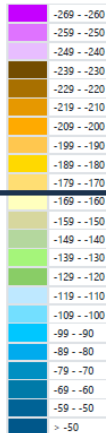

2019

20 kwiecień do 20 czerwca

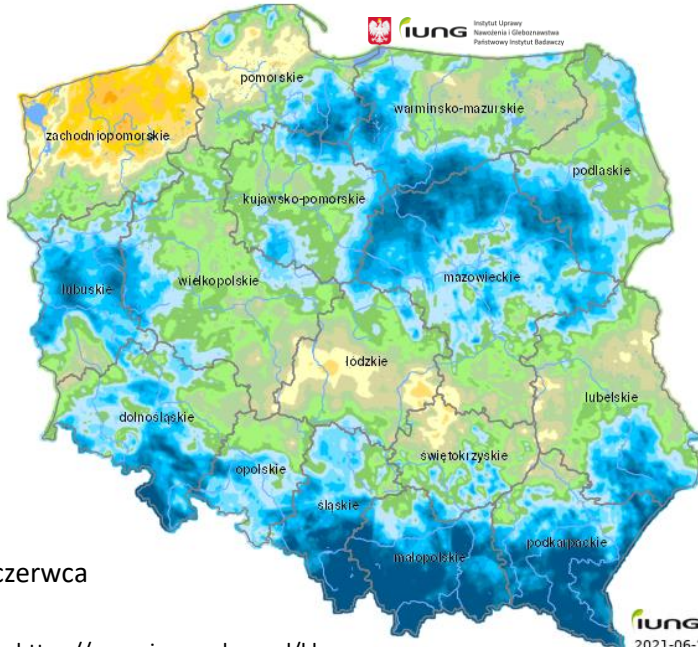

KBW [mm]

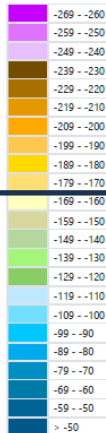

2020

20 kwiecień do 20 czerwca

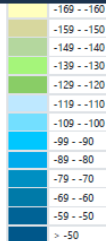
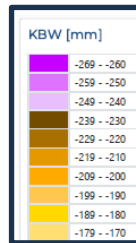
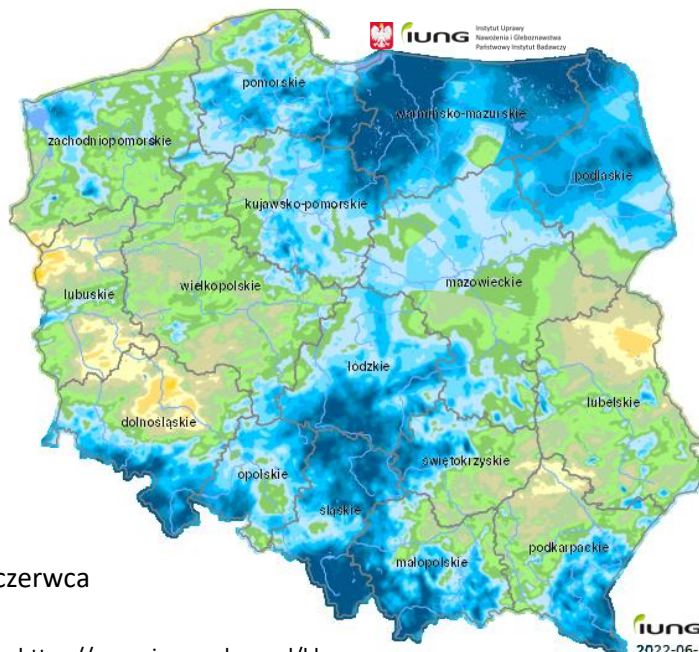

KBW [mm]

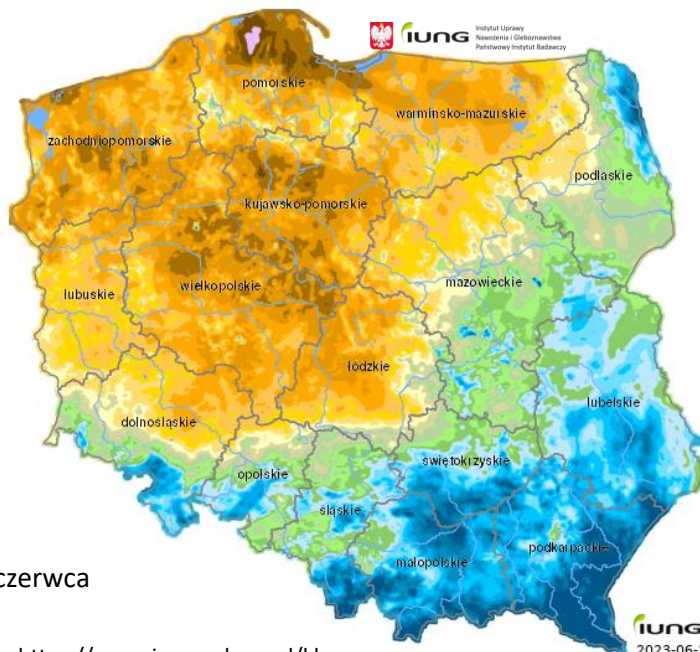
2021

20 kwiecień do 20 czerwca

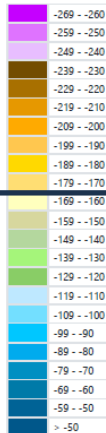

2022

20 kwiecień do 20 czerwca

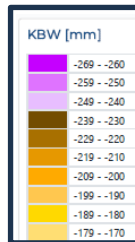
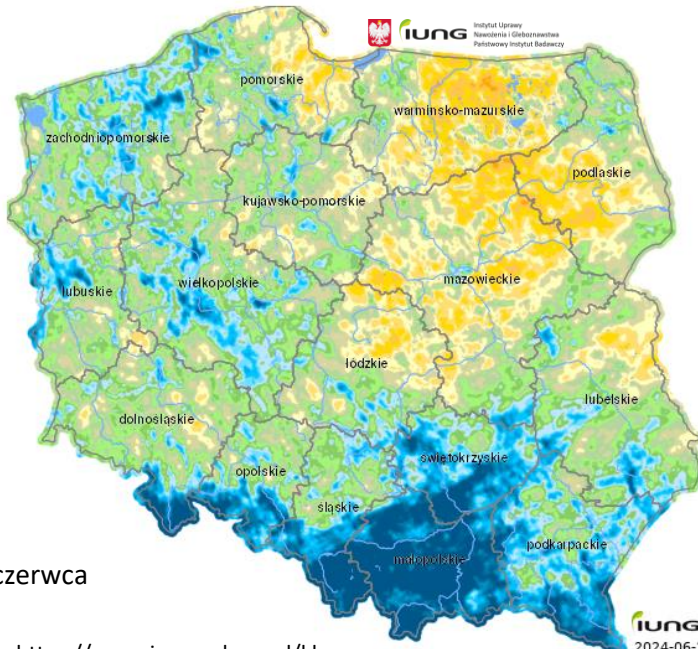

KBW [mm]

2023

20 kwiecień do 20 czerwca

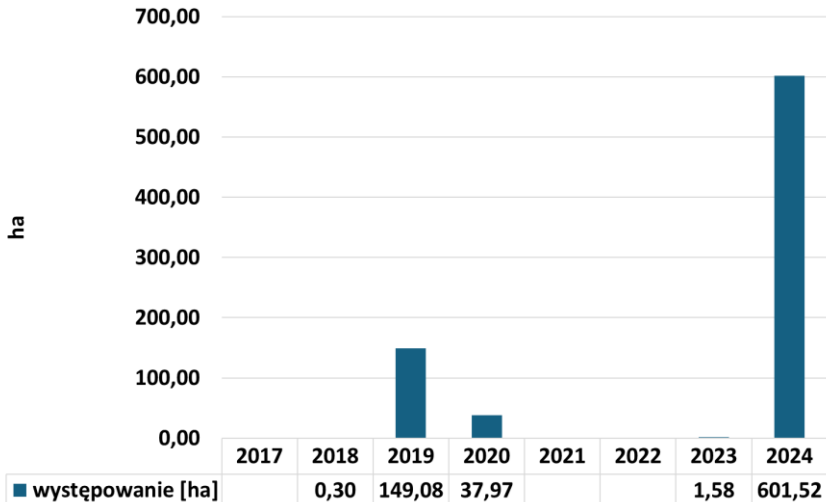

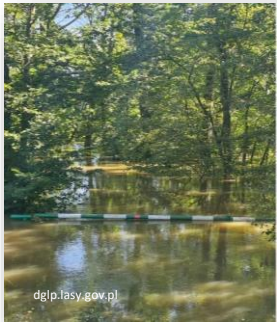
2024

20 kwiecień do 20 czerwca

Zmrożenia, zwarzenia

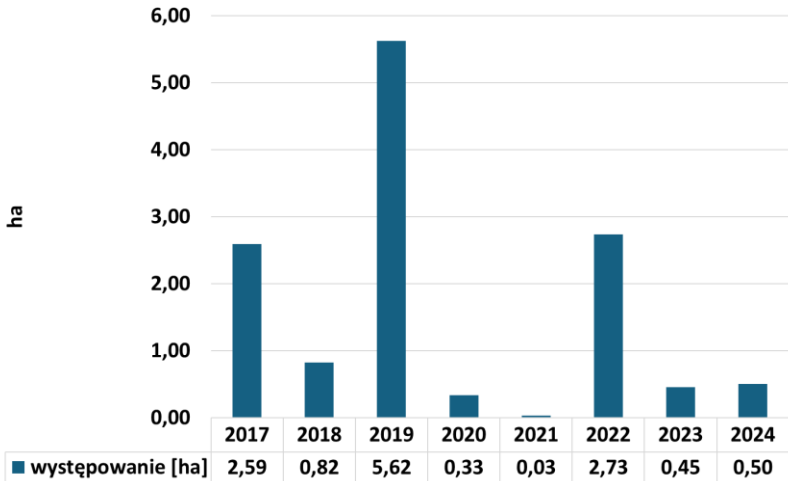

Podtopienia i zalania

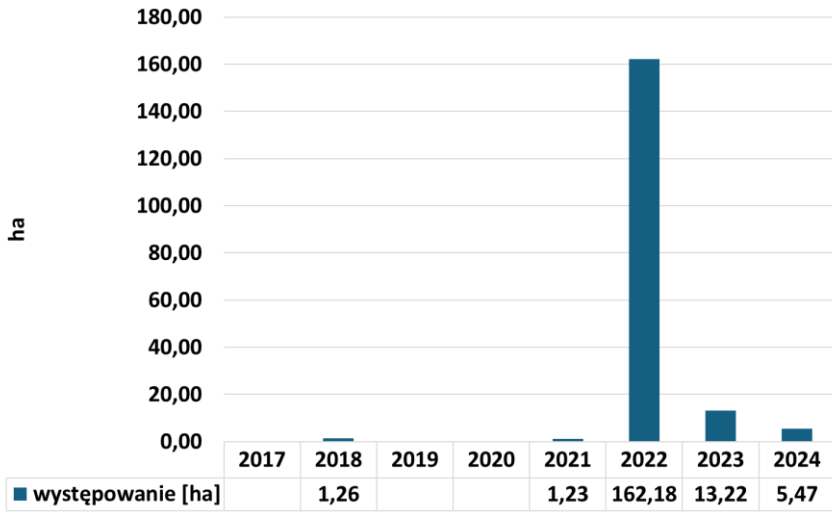

Požary w latach 2017-2024

Oparzenia, (zgorzel słoneczna), więdnienie i zamieranie

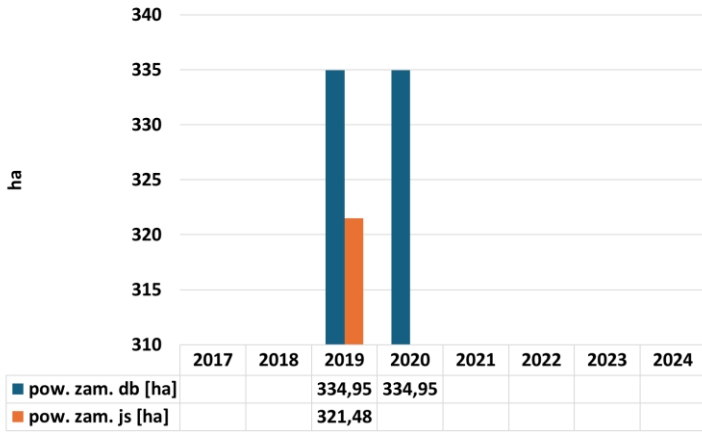
Choroby grzybowe i jemiola:

- ❖ Zamieranie dębu i jesionu
- ❖ Mączniak dębu
- ❖ Jemiola
- ❖ Zaewidencjonowano również inne szkody, m.in:
opieńkową zgniliznę korzeni, hubę korzeni, zamieranie pędów So, rdze na igłach, osutki sosny, pasożytniczą zgorzel siewek czy innych gatunków drzew, jednak miały one charakter incydentalny – bez wpływu na stabilność drzewostanów.

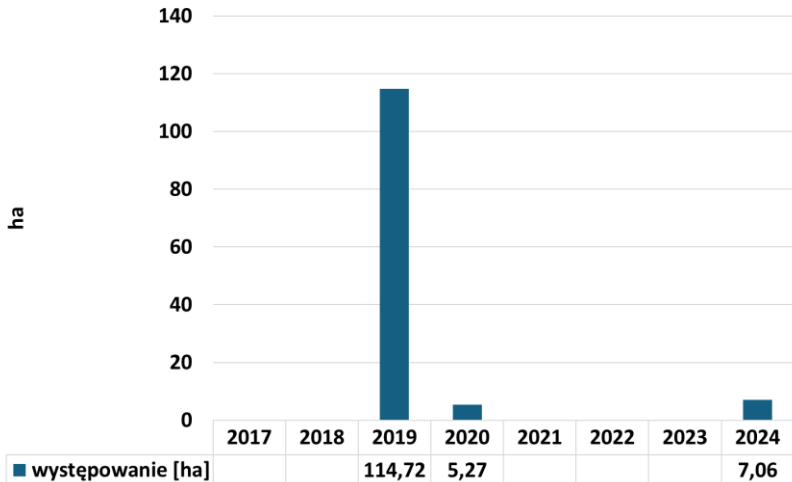
Zamieranie dębu i jesionu

Jemioła na gatunkach iglastych

Szkody powodowane przez zwierzyne:

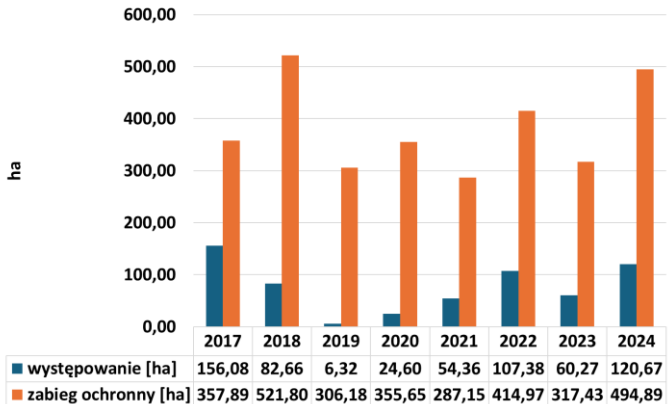
- ❖ Jeleniowate: 2017 r. – 2024 r.
- ❖ Bóbr: 2017 r. – 2024 r.
- ❖ Gryzonie: 2017, 2019 r. – 2020 r.

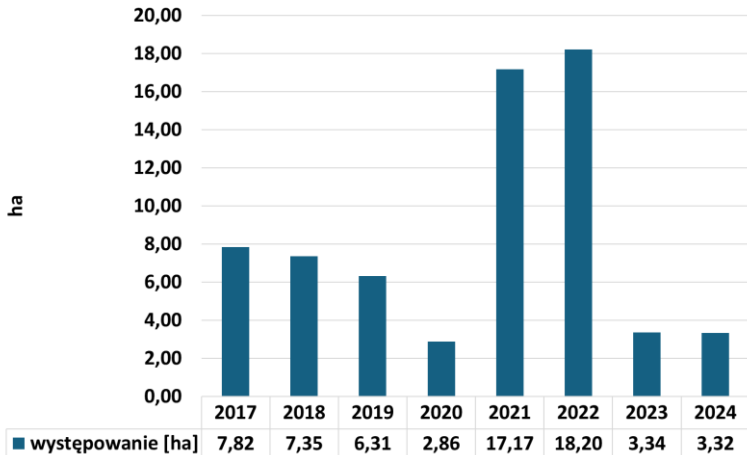
www.kulik.org.pl

Szkody od jeleniowatych (jeleń, daniel, sarna)

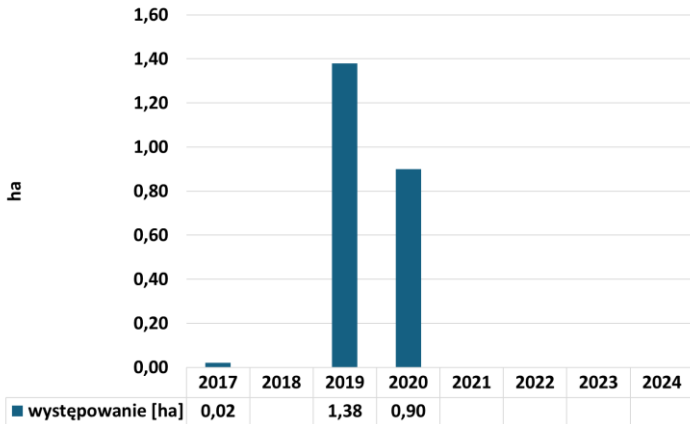

Szkody od bobrów

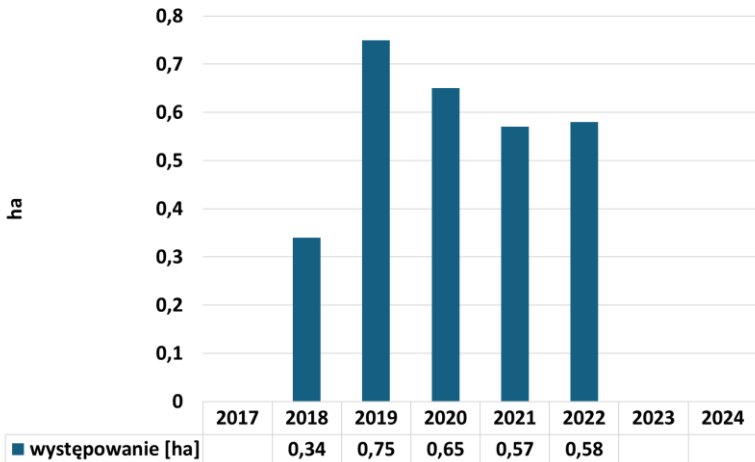

Szkody od gryzoni

Szkody od dzików

Podsumowanie

- Stan zdrowotny drzewostanów na terenie Nadleśnictwa Głogów można uznać za **dobry**, jednak część z nich może wykazywać cechy obniżonej stabilności;
- Obserwacja i ewidencja szkód w ciągu ostatnich 8 lat wskazuje, że **szkodniki pierwotne So** stanowią największe zagrożenie dla **stabilności drzewostanów** tego nadleśnictwa;
- W latach **2017** i **2024** wykonano **agrolotnicze zabiegi wielkoobszarowego ograniczania liczebności owadów** w związku z zagrożeniem od szkodników pierwotnych sosny (barczatka sosnowka);
- W związku z suszą i osłabieniem drzew stwierdza się również szkody w drzewostanach iglastych od szkodników wtórnych, między innymi od kornika drukarza, rytownika, kornika modrzewiowca, przypłaszczka granatka, na niskim, „akceptowalnym” poziomie;
- Szczególnie istotne są również szkody powodowane przez smoliki.

- W latach 2017-2024 pozyskano łącznie ponad **47 tys m³** posuszu oraz prawie **58 tys m³** złomów i wywrotów;
- Na terenie Nadleśnictwa Głogów obserwuje się incydentalne, czasami wzmożone (mączniak dębu) występowanie patogenów grzybowych. Odnotowano w analizowanym okresie wzmożone występowania szkodników owadzych na gatunkach liściastych (opiętki) oraz zamieranie gatunków takich jak dąb i jesion. To zjawisko istotnie wpływa na zagrożenia dla kondycji zdrowotnej i stabilności drzewostanów;
- W analizowanym okresie inwentaryzowano występowanie **jemioły rozpierzchłej *Viscum album ssp. Austriacum*** i największą jej powierzchnię odnotowano w roku 2019. Występowanie jemioły miało wpływ na osłabienie i zamieranie drzew, po roku 2019 nie odnotowano znaczących powierzchni występowania i istotnego wpływu tego półpasożyta na stan drzewostanów;
- Od 2017 do 2019 roku obserwuje się stopniowy spadek a od 2020 r. wzrost występowania uszkodzeń ze strony **zwierzyny płowej**, które jednak nie zagrażają stabilności drzewostanów;
- Szkody od **bobra** pojawiają się regularnie na niskim, a od 2022 r. bardzo niskim poziomie.

- Powierzchnie spełniające kryteria uporczywego pędraczyska oraz intensywne cyklicznie powtarzające się rójki chrabąszcza majowego mogą być przyczyną zamierania upraw oraz trudności w odnawianiu zrębów co może w przyszłości mieć wpływ na stabilność drzewostanów.

Lasy Państwowe

Dziękuję za uwagę

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
Zespół Ochrony Lasu we Wrocławiu
ul. Grunwaldzka 90 50-357 Wrocław
wroclaw@lasy.gov.pl
tel.: +48 71 377 17 92